

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
МИКОЛАЇВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ В. О. СУХОМЛИНСЬКОГО**

Філологічний факультет
Кафедра германської філології

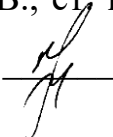
Проректор із науково-педагогічної
роботи Н.В. Михальченко
«30» серпня 2023 р.

**ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
ТЕОРЕТИЧНИЙ КУРС АНГЛІЙСЬКОЇ МОВИ (ТЕОРЕТИЧНА
ФОНЕТИКА АНГЛІЙСЬКОЇ МОВИ)**

Ступінь бакалавра
Галузь знань 01 Освіта/ Педагогіка
Спеціальність: 014 Середня освіта
Предметна спеціальність: 014.02 Середня освіта (Мова і література (англійська))
ОП: «Англійська та друга іноземна мова (німецька)»

2023 – 2024 навчальний рік

Програму розроблено та внесено: Миколаївський національний університет імені В. О. Сухомлинського

РОЗРОБНИКИ: Розробники: Шевченко І.В., ст. викладач кафедри германської філології, доктор філософії в галузі освіти

РЕЦЕНЗЕНТ: доктор педагогічних наук, професор, кафедри західних та східних мов та методики їх навчання Південноукраїнського національного педагогічного університету ім. К.Д. Ушинського, Т.М.Яблонська

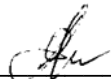
Програму схвалено на засіданні кафедри германської філології

Протокол № 1 від 28.08. 2023 р.

Завідувач кафедри германської філології (Мироненко Т.П.)

Програму погоджено навчально-методичною комісією філологічного факультету

Протокол № 1 від 28.08.2023 р.

Голова навчально-методичної комісії (Дем'яненко О.Є.)

Програму погоджено навчально-методичною радою університету

Протокол № 12 від 30.08.2023 р.

Голова навчально-методичної ради університету

Анотація

Процес вивчення дисципліни «Теоретичний курс англійської мови (Теоретична фонетика англійської мови)» орієнтований на ознайомлення студентів з базовою фонетичною термінологією, у його рамках викладаються відомі в науці погляди щодо аспектів і функцій фонем. Детально розглядається система голосних та приголосних фонем англійської мови за існуючими критеріями їхньої класифікації. Формується уявлення про основні теорії природи складу, викладаються правила складоутворення і складоподілу, закономірності функціонування лексичного наголосу й розкривається поняття просодії та ролі просодичних засобів в оформленні висловлювання. У процесі викладання матеріалу актуалізуються знання, навички, вміння, набуті студентами у рамках курсу "Практична фонетика англійської мови"

Курс має широке лінгвістичне підґрунтя. Під час його вивчення студенти знайомляться з класичними фонетичними й фонологічними теоріями, традиційними фонологічними моделями й універсальними фонетичними класифікаціями; а також з сучасними елементами прикладної фонетики, методами вивчення сприйняття й відтворення усного мовлення.

Курс адаптований до сучасного стану фонетики англійської мови. Студенти знайомляться з британською літературною вимовою, а також з фонетичними особливостями національних варіантів англійської мови і її вимовних типів.

Ключові слова: фонетика, фонема, лінгводидактика, фонетична термінологія, аудиторні заняття, склад, фонологічні теорії.

Summary

The process of studying the discipline "Theoretical course of English (Theoretical phonetics of English)" is focused on acquainting students with the basic phonetic terminology, it teaches well-known views on the aspects and functions of the phoneme. The system of vowels and consonants of the English language according to the existing criteria of their classification is considered in detail. An idea of the basic theories of the nature of syllables is formed, the rules of syllable formation and syllable division, regularities of lexical stress functioning are revealed, and the concept of prosody and the role of prosodic means in utterance expression is revealed. In the process of teaching the material, the knowledge, skills, abilities acquired by students within the course "Practical Phonetics of the English Language" are updated. The course has a broad linguistic basis. During its study students get acquainted with classical phonetic and phonological theories, traditional phonological models and universal phonetic classifications; as well as with modern elements of applied phonetics, methods of studying the perception and reproduction of oral speech. The course is adapted to the current state of English phonetics. Students get acquainted with the British literary pronunciation, as well as with the phonetic features of the national versions of the English language and its pronunciation types.

Key words: phonetics, phoneme, phonetic terminology, classes, composition, phonological theories.

ВСТУП

Програма вивчення нормативної навчальної дисципліни «Теоретичний курс англійської мови (Теоретична фонетика англійської мови)» складена відповідно до освітньо-професійної програми підготовки ступеня бакалавра спеціальності 014.02 Середня освіта. Мова і література (англійська)» за освітньо-професійною програмою «Середня освіта (Мова і література (англійська))».

Предметом вивчення є фонетична структура сучасної англійської мови.

Мета курсу: представити системне, послідовне вивчення фонетичної структури сучасної англійської мови, дати аналіз англійській фонетичній структурі у світлі загальних принципів лінгвістики. Це має намір включити в число випадків обговорення різних поглядів вчених. Наслідком є здобуття прозорості в структурі мови та вміння студентів формувати їх власні думки на те чи інше питання.

Основними завданнями вивчення дисципліни є:

- методичні : теоретичні дослідження фонетичної системи мови ґрунтується на основі нової лінгвістичної теорії даної мови як системи, що має свою власну структуру, сучасні методи застосовуються для вирішення лінгвістичних проблем мовної структури, познайомити студентів з найбільш сучасними методами фонетичних досліджень і фонетичного аналізу;
- пізнавальні : на лекціях студенти ознайомлюються з такими проблемами теоретичної фонетики, як відношення між фонетикою та фонологією, інтонаційні явища, надаються найбільш повні знання про всі компоненти фонетичної будови сучасної англійської мови в їхній системі;
- практичні: на семінарських заняттях студенти систематизують елементи фонетичної теорії, засвоєні студентами при вивченні нормативного курсу; аналізують сучасні тексти і доповіді з певної проблеми з теоретичної точки зору, обговорюють погляди різних вчених.

Передумови для вивчення дисципліни: курс тісно пов'язаний із практичним курсом основної іноземної мови, практичною граматикою, практичною фонетикою, а також із теоретичними лінгвістичними дисциплінами, які студент засвоїв на попередніх курсах навчання. попередніх курсах (вступ до мовознавства, історія мови, лінгвокраїнознавство, зарубіжна література).

Навчальна дисципліна складається з 5-х кредитів.

Програмні результати навчання:

ПРН 2. Ефективно працювати з інформацією: збирати необхідну інформацію з різних джерел, зокрема з фахової літератури та електронних баз, впорядковувати, класифікувати, систематизувати, критично аналізувати й інтерпретувати її та застосовувати дані.

ПРН 3. Організовувати процес свого подальшого навчання й самоосвіти із значним ступенем автономності.

ПРН 6. Використовувати інформаційні та комунікаційні технології для вирішення складних спеціалізованих задач і практичних проблем у сфері професійної діяльності або навчання.

ПРН 9. Знати норми літературної мови та вміти їх застосовувати у практичній діяльності вчителя іноземних мов.

ПРН 11. Аналізувати структурні одиниці рідної та іноземних мов, визначати їхню взаємодію та характеризувати мовні явища і процеси, що їх зумовлюють.

ПРН 14. Критично осмислювати основні теорії, принципи, методи, поняття та концепції обраної освітньої спеціалізації, вміти застосовувати їх у навчальній і професійній діяльності.

ПРН 19. Критично оцінювати власну навчальну та професійно-дослідницьку діяльність, будувати і втілювати ефективну стратегію саморозвитку та професійного самовдосконалення.

I. Загальнопредметні:

ЗК 3. Здатність спілкуватися державною та іноземною мовами як усно, так і письмово.

ЗК 5. Здатність вчитися та оволодівати сучасними знаннями.

ЗК 6. Здатність до пошуку, опрацювання і аналізу інформації дотримуючись норм

академічної доброчесності.

ЗК 8. Здатність працювати в команді та автономно.

ЗК 9. Здатність використовувати інформаційні та комунікаційні технології у різних сферах життя.

ЗК 10. Здатність до адаптації та дії в нових ситуаціях.

ЗК 11. Здатність генерувати нові ідеї (креативність).

II. Фахові:

ФК 6. Здатність вільно оперувати спеціальною фаховою термінологією для розв'язання навчальних і професійних завдань.

ФК 9. Здатність критично оцінювати свої знання, організовувати та керувати власним професійним розвитком і своїх колег у сфері вивчення та навчання іноземних мов.

ФК 10. Володіти конвенціями мовного спілкування в іншомовному соціумі, правилами й традиціями міжкультурного спілкування з носіями досліджуваної мови.

2. Інформаційний обсяг навчальної дисципліни.

Програма навчальної дисципліни

Кредит 1 Фонетика як наука.

Тема 1. Фонетика як наука. Звуки мовлення як акустичні і артикуляційні одиниці.

Тема 2. Артикуляційні переходи голосних і приголосних фонем. Функціональний аспект звуків мовлення. Артикуляційні переходи голосних і приголосних фонем.

Кредит 2. Складоподіл та інтонація в англійській мові.

Тема 3. Складоподіл англійських слів в англійській мові

Тема 4. Правила складоподілу англійських слів в англійській мові

Кредит 3. Структура англійських слів.

Тема 5 Англійська інтонація.

Тема 6. Англійська інтонація. Типи англійської інтонації.

3. Рекомендована література

Базова

1. Leontyeva S.F. A theoretical course of English phonetics. – М., 1988.
2. Sokolova M.A. English phonetics. A Theoretical course.- М., 1996.
3. Vassilyev V.A. English phonetics. A theoretical course. - М., 1970.

Допоміжна

1. Валуєва І.В. Навчально-методичні рекомендації щодо організації самостійної роботи з теоретичного курсу фонетики англійської мови для студентів III курсу спеціальності "Початкове навчання. Спеціалізація: англійська мова та література"- Херсон, 2004.
2. Валуєва, Покорна, Черепанова Конспект лекцій з "теоретичного курсу англійської мови" для студентів спеціальностей "Початкове навчання. Спеціалізація: англійська мова", "Дошкільна освіта. Спеціалізація: англійська мова." - Херсон, 2004.
3. Дворжецька М.П., Макухіна Т.В. Фонетика англійської мови: фоноетимологія і риторика мовленнєвої комунікації. -Вінниця: Нова Книга, 2005.-208с.
4. Зиндер Л.Р. Общая фонетика.- Л., 1979.
5. Манси Е.А. English phonetics.- Киев: Инкос, 2005.-2007.
6. Паращук В.Ю. Теоретична фонетика англійської мови : Навчальний посібник для студентів іноземних мов. - Вінниця, Нова Книга, 2005.- 240с
- Покорна Л., Черепанова С. Методичні рекомендації щодо організації самостійної роботи з теоретичного курсу англійської мови для студентів III-IV курсів спеціальності "Початкове навчання. ПМСО. Англійська мова та зарубіжна література".- Херсон, 2000.
7. Соколова М.А. Практическая фонетика английского языка.- М., 2001.
8. M.A.Sokolova, K.P.Gintovt, I.Stikhonova. English Phonetics. A Theoretical Course. М., 1991.

Інформаційні ресурси

1. http://ead.univ-angers.fr/~menan/cerel/english/phonetics/english_phonetics.htm
2. <http://www.linguistics.ucla.edu/people/ladefoge/>
<http://faculty.washington.edu/dillon/PhonResources/>

4. Форма підсумкового контролю успішності навчання: екзамен.

5. Засоби діагностики успішності навчання: контрольні роботи, самостійна робота студента, написання реферату, наукової статті, участь у конференції, створення індивідуального проєкту.